

## متناسب سازی رسانه‌های سنتی و رسانه‌های نوین برای توسعه (بخش اول)

بحث نامه<sup>۱</sup> تهیه شده توسط گروه ارتباطات برای توسعه. بخش خدمات ترویجی، آموزشی و ارتباطی سازمان خوار و بار و کشاورزی ملل متحد (فائو) با همکاری سایین میشلز<sup>۲</sup> - دکوک<sup>۳</sup> (اول دسامبر ۲۰۰۰)

مترجم: حمید رضا زرنکار

### اشاره:

همگام با رشد دیدگاه‌های نوین مشارکت محور در توسعه، رویکردی اجتماع محور و مشارکتی در خصوص نقش ارتباطات در توسعه در دهه نود قرن بیستم و آغاز قرن بیست و یکم آشکار شد. این رویکرد بر مبنای نقش جوامع محلی در تولید و نشر محتوای رسانه ای و ارتباطی و اولویت بخشی به توانمندی‌ها و قابلیت‌های جوامع کوچک است. رویکرد اخیر در مطلب حاضر دنبال می‌گردد. در صفحه روی جلد گزارش عبارات کلیدی زیر با اقتباس از رابرت چمبرز<sup>۳</sup> مبدع روش ارزیابی مشارکتی روستایی آمده که نشان از نزدیکی متن با اندیشه‌های او دارد.

### فرآیند انجمن مجازی حاضر

دانش چه کسی به حساب می‌آید؟

ارزش‌های چه کسی؟

معیارها و ترجیحات چه کسی؟

ارزیابی، تجزیه و تحلیل و برنامه ریزی چه کسی؟

فعالیت چه کسی؟

یادگیری چه کسی؟

توانمندسازی چه کسی؟

واقعیت چه کسی به حساب می‌آید؟

"مال ما" یا "مال آن‌ها"؟

<sup>۱</sup> Issue Paper

<sup>۲</sup> Sabine Michels-Decock

<sup>۳</sup> Robert Chambers

هدف از این نوشته آن است که خوراک فکری برای انجمن مجازی متناسب سازی رسانه‌های نوین، سنتی مردمی و مرسوم برای توسعه را فراهم کند. منظور از رسانه‌های نوین همان فنآوری‌های ارتباطی اطلاع رسانی<sup>۴</sup> است. هدف آن نبوده که متن حاضر مباحثات را هدایت کند، بلکه هدف آن است که به راهنمایی جریان اندیشه‌ها و پرسش‌ها مبادرت ورزد. این متن در مسیر جلب توجه به سمت موضوع‌هایی که هنوز به گونه‌ای ناکافی شناخته می‌شوند جهت‌گیری می‌نماید.

#### مقاصد

- ارزیابی و بحث از موقعیت فعلی متناسب سازی و به کارگیری رسانه‌های سنتی و نوین (الکترونیکی) به منظور و در جریان توسعه با تاکید ویژه بر اقدام‌های اجتماع محور و نیاز مدار (که شامل برجسته سازی حوزه‌های مسئله، "بهترین کارها"، شکاف‌ها و نیازها می‌گردد).
  - رشد آگاهی در مورد معانی (مزایا و کاستی‌های) به کارگیری و متناسب سازی رسانه‌های نوین و سنتی در توسعه.
  - فرمول بندی مجموعه‌ای از توصیه‌هایی که ذینفعان مختلف را برای استفاده موثرتر و سازگارتر رسانه‌های سنتی و نوین در توسعه و به منظور تحقق توسعه قادر می‌سازد.
  - تعریف حوزه‌های علاقمندی مشترک و کشف امکانات همکاری و مجاری بحث آزاد.
- منظور نهایی انجمن مجازی تهیه و تدارک مکانی است که ما بتوانیم دانش، تجارب و اطلاعاتمان در خصوص اعمال، پروژه‌ها، روش‌شناسی‌ها، نظریه‌ها و پژوهش در خصوص به کارگیری رسانه‌های محلی (سنتی، مرسوم و مردمی) و رسانه‌های نوین (فنآوری‌های ارتباطی اطلاع رسانی) به اشتراک بگذاریم؛ جایی که ما از طرح سئوالات، پرسش‌ها و نقدها در باب رابطه بین ارتباطات و توسعه و یا نقش ارتباطات در توسعه می‌توانیم احساس آزادی نماییم.

#### موضوع‌ها

موضوع‌های مندرج در این متن بر اساس تجزیه و تحلیل در باب نگرانی‌ها، پژوهش‌ها، گزارش‌های موجود، کنفرانس‌ها و سایر انجمن‌های مجازی گزینش شده است. این موضوع‌ها آن چنان گسترده و باز هستند که امکان آزادی و گریز از بحث‌های طولانی وجود داشته باشد. موضوع‌های متعدد به طور غیرقابل تفکیکی مرتبط و درهم تنیده می‌باشند، در نتیجه ممکن است شما برخی همپوشانی‌ها را در موضوع‌های مختلف بیابید. انجمن از توضیحات مشارکت‌کنندگان و سایر کسانی که مایل به درج خلاصه

مطالب خود در انجمن هستند (تا جایی که با منظور آن مرتبط باشد استقبال می کند. برای یک موضوع پیشنهادی تالار گفتگوی مجزا گشوده می شود.

### **مجموعه اصطلاحات**

مجموعه اصطلاحات به کار رفته در بحث نامه حاضر به هیچ روی محدود و تعریف شده نیست؛ در حقیقت انجمن مجازی می تواند یک زمینه مناسب برای سؤال در مورد اصطلاحاتی باشد که در طول سال ها ایجاد شده اند. تصریحات و توضیحاتی برای تسهیل در فهم آن ها صورت گرفته است، اما در مجموع راه برای بحث بیشتر باز و گشوده است. بنابراین بدیهی است که مشارکت کنندگان به روشنی اصطلاحات را در پیام های ایمیلی خود برای توسعه گفتگویی مشترک تعریف می کنند. این کار می تواند مشارکتی در جستجوی " نمادهای مشترک " باشد.

### **موضوع های مرتبط و اساسی**

موضوع های مرتبط متعددی شناسایی شده اند که ممکن است در طول بحث نیازمند توجهی دقیق تر باشند. در زیرمعدود موضوع هایی وجود دارند که می توانند از اجزای ضروری هر بحثی در زمینه ارتباطات در توسعه/ارتباطات برای توسعه باشند(البته تنوع این موضوع ها خود نیز قابل بحث است) .

- برون زا در برابر درون زا
- محتوای متناسب با زمینه
- دانش بومی و سامانه های معرفت ارتباطی
- دسترسی
- مالکیت
- قدرت و مشارکت
- فرآیندهای پایین به بالا
- نیازها و اقدام ها نیاز محور
- جنسیت
- تناسب فرهنگی و اجتماعی

## برون داده‌های مورد انتظار

در خاتمه کار انجمن گزارشی برای جمع بندی فعالیت های مشترک در جهت ایجاد مجموعه ای از توصیه های مربوط به "بهترین اقدام" برای تلیخیص و طرح در اجمن مجازی تهیه خواهد شد. نتایج در اینترنت در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت.

## ساختار

برای سهولت در کار از واژه ها و اختصارات انگلیسی زیر استفاده شده است:

Media Reality L انجمن اصلی یا "تالاری" است که مبادله هر روزه اطلاعات را امکان پذیر می سازد و مانند راهرویی است که مشارکت کنندگان از طریق آن به سایر تالارهای جلسات می رسند. سپس Media Reality L به دو کنفرانس مجزا و در عین حال مرتبط تقسیم می شود که به ترتیب ComChat1 و ComChat2 خوانده می شوند. ComChat1 با عنوان متناسب سازی "رسانه های محلی" برای توسعه خواننده می شود. به ComChat2 عنوان "بومی سازی"<sup>۵</sup> فناوری و "فناوری سازی"<sup>۶</sup> مردم اطلاق می گردد. مقصود آن است که در خلال چند مرحله تمام اعضای انجمن مجازی حاضر برای بحث در موضوع های همپوشان بعدی (شاید در دیگر کنفرانس های مجازی) گرد هم آیند و به کشف راه هایی که از طریق آن ها دو موضوع فوق الذکر زمینه ای مشترک بیابند اقدام کنند.

## سرفصل های گفتگوی ارتباطی مجازی

### موضوع الف: مناسب سازی رسانه های محلی<sup>۷</sup> برای توسعه

۱- متناسب سازی برون زا در برابر پدیده درون زا.

۱-۱- کاربرد منشا گرفته از بیرون.

زمینه سازی و فهم شبکه های اجتماعی.

کاربرد کور رسانه های سنتی و مردمی.

۱-۲- متناسب سازی اجتماع مدار.

۲- درونی سازی محتوا.

۱-۲- تغییر در محتواها.

<sup>۵</sup> Indigenizing

<sup>۶</sup> Technologising

<sup>۷</sup> واژه "محلی" دربرگیرنده رسانه های ارتباطی سنتی / مرسوم و مردمی که در سطح محلی مالکیت می شوند و توسعه می یابند و بخش یا جزئی از حیات اجتماعی و فرهنگی هستند.

۲-۲- نوسازی محتواها.

۳- رسانه‌ها و پیام‌های رسانه‌ای مناسب از حیث فرهنگی و اجتماعی.

۳-۱- تناسب رسانه‌هایی خاص در ارتباط با پیام‌ها و مخاطبان خاص.

۴- از مشارکت تا توانمندسازی.

۴-۱- زمینه اجتماعی-سیاسی رسانه‌ها: مالکیت و دسترسی.

۴-۲- مشارکت واقعی یا مشارکت دروغین.

مشکلات مشارکت.

۴-۳- دسترسی بر حسب جنسیت.

### موضوع ب: "بومی سازی" فناوری یا "فناوری سازی" مردم

۱- بومی سازی فناوری

۱-۱- مناسب سازی محلی رسانه‌های نوین.

۱-۲- محتوای رسانه‌های نوین متناسب سازی شده.

۲- فناوری سازی مردم شامل:

"تب" دسترسی.

"رام کردن وحشی" (کنایه ای برای مناسب نمودن فناوری وارداتی).

زبان.

اطلاعاتی که دارای ویژگی شمالی شده ای است (کنایه ای برای بیان منشا خارجی اطلاعات).

محتوا.

امتزاج رسانه‌های نوین با رسانه‌های سنتی/مردمی/مرسوم.

زیرساخت.

دلال‌های ارتباطی<sup>۸</sup>.

۳- از مشارکت تا توانمندسازی.

۳-۱- مشکلات مشارکت.

۳-۲- دسترسی بر حسب جنسیت.

ما می‌توانیم فرصتی برای توجه به انجمن مجازی به عنوان یک رسانه به دست آوریم. این انجمن

متأسفانه برای همگان در دسترس نمی‌باشد؛ اما بگذارید ما در مباحث به این مسئله پی ببریم و از خودمان

پرسیم که چه کسانی مخاطب واقعی ما هستند.